

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3033/2025
06.11.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Душан Радисављевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа Аца Настасијевић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3827/23 од 25.09.2024. године, у седници одржаној 06.11.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против одлуке из става првог пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 3827/23 од 25.09.2024. године.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 3827/23 од 25.09.2024. године у ставу другом и трећем и спис враћа другостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П 975/22 од 10.07.2023. године усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да му исплати износ од 425 евра са каматом од 01.08.2020. године па до исплате по стопи Европске централне банке, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, док је за разлику између досуђеног износа па до тражених 4.070 евра са каматом од 01.08.2020. године па до исплате, по стопи Европске централне банке и све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, тужбени захтев одбијен као неоснован. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 242.662,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3827/23 од 25.09.2024. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П 975/22 од 10.07.2023. године у усвајајућем делу првог става за досуђени износ од 425 евра са каматом од 01.08.2020. године па до исплате, по стопи Европске централне банке а све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, док је иста пресуда преиначена у преосталом делу става I и става II, тако што је обавезан тужени да тужиоцу плати динарску противвредност по средњем курсу НБС износа од 3.645,00 евра са каматом по стопи Европске централне банке почев од 01.08.2020. године па до исплате, као и да му плати трошкове поступка у износу од 65.648,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено, преко пуномоћника адвоката, уложио ревизију због битне повреде из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, због погрешно утврђеног чињеничног стања пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију није дат.

Ценећи дозвољеност ревизије у смислу одредбе члана 410. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија туженог изјављена против одлуке из I става пресуде Апелационог суда у Нишу, којом је одбијена као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П 975/22 од 10.07.2023. године у усвајајућем делу става првог изреке за досуђени износ од 425 евра са припадајућом каматом недозвољена. Ово стога што је одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку прописано да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, па како је вредност предмета спора 4.070,00 евра, односно испод имовинског цензуса прописаног цитираном одредбом, то је ревизија у том делу недозвољена. Стога је Врховни суд применом одредбе члана 403. став 3. и члана 410. став 1. и став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу I.

Ревизија туженог изјављена против преосталог дела пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3827/23 од 25.09.2024. године дозвољена је применом одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку будући да је у том делу другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтеву странке.

Ценећи правилност побијане пресуде у границама одређеним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена апсолутно битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Указивање у ревизији да је побијана одлука захваћена апсолутно битном повредом из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, није дозвољен ревизијски разлог, те стога Врховни суд није овлашћен да цени, па није ни ценио, такав навод ревизије. Ревизијски разлози су рестриктивни и прописани у одредби члана 407. Закона о парничном поступку.

Према чињеничном стању утврђеном пред првостепеним судом, парничне странке су, тужилац као посленик и тужени као наручилац, биле су у пословном односу по основу закљученог уговора о делу према ком је тужилац требало да изради и угради дрвену столарију за потребе објекта ... туженог у Уговорена цена је 7.070 евра. Тужилац столарију израдио и уградио. Даље је утврђено да је тужени, за

изведене радовем сукцесивним уплатама тужиоцу платио 5.000 евра. Приликом уградње столарије тужени је уочио да иста није изграђена од договореног материјала, белог јасена, што је указао тужиоцу, али је тужилац навео да је столарија изграђена од руске чамовине која је издржљива, те да за исту столарију гарантује „за наредних 100 година“. Тужени је тужиоцу, на основу претходне добре сарадње, веровао у погледу квалитета уграђене столарије. Међутим, након месец дана од уградње појавили су се проблеми у виду оштећења на столарији, пуцања исте, кривљење и проблема са отварањем и затварањем, који отежавају функцију столарије. Тужени је на недостатке указао тужиоцу који је више пута долазио како би врата наштеловао. Последњи пут када је дошао како би их скинуо, а без претходног договора са туженим, тужени га је спречио тако што је позвао полицију која је демонтажу спречила. Тужени је спречио скидање врата из разлога што би његови производи остали без заштите. Од тада тужени није вршио никакве уплате тужиоцу, нити је тужилац долазио како би отклонио примедбе. Из налаза и мишљења судског вештака грађевинске струке утврђено је да је тужилац некавалитетно извео радове на изради и уградњи столарије, да је она израђена од сирове чамове грађе, што је супротно стандардима у грађевинарству, да су на свим спољашњим вратима видне деформације и пукотине, као и на унутрашњим двокрилним вратима димензија 255/275 цм, да су на свим спољашњим вратима видни испадајући чворови, да ниједна врата нису фиксирана у складу са нормативима и стандардима у грађевинарству, те да укупна вредност овако некавалитетно изведених радова износи 5.990 евра. Вредност радова на рестаурацији односно отклањању недостатака износи 1.645 евра. Закључује да тужилац није поступио по захтеву туженог и приликом израде столарије није користио дрво одређеног квалитета, бели јасен, већ је столарију израдио од чамовине, на шта је тужени пристао имајући поверења у тужиочева уверавања, међутим грађа коју је користио тужилац била је сирова неспремна за обраду јер се столарија прави од суве грађе. Отуда оваква грађа не покрива ни стандард средњег квалитета.

Применом одредби чл. 615, чл. 618 и чл. 621. Закона о облигационим односима првостепени суд делимично усваја тужбени захтев за износ од 425 евра образлажући да тужилац има право на снижену накнаду према вредности извршеног рада без недостатка и вредности коју би имао у то време рад са недостатком, па с обзиром да је уговорена цена 7070 евра, да вредност оваквих некавалитетних радова износи 5.990 евра, да је тужени уплатио 5.000 евра, да му је остао дужан 2.070 евра али да има право на смањење накнаде ради отклањања утврђених недостатака за 1.645 евра па да му припада разлика од 425 евра у динарској противвредности. За преостали износ тужбени захтев одбија.

Другостепени суд налази да је правилно досуђен износ од 425 евра. Међутим, како образлаже, сматра да првостепени суд није правилно утврдио износ који тужени дугује тужиоцу, што значи да првостепени суд није правилно утврдио чињенично стање, затим утврђује да је тужени платио 3.000 евра (а не 5.000 евра како је утврђено од стране првостепеног суда), те да је остао дуг од 4.070 еур. Затим образлаже да је правилно утврђено да је тужилац некавалитетно извео радове као и цену радова потребних за отклањање недостатака, али указује да тужени није поднео противтужбу

нити приговор пребијања, па да суд није могао без таквог захтева да врши снижавање накнаде. Стога је применом одредби члана 394. став 2. и 4. Закона о парничном поступку преиначио одлуку у одбијајућем делу.

Одлука другостепеног суда не може се прихватити као правно ваљана.

Одредбама Закона о парничном поступку на које се другостепени суд позвао прописано је, између осталог, да другостепени суд ће пресудом да преиначи првостепену ако је првостепени суд погрешно ценио исправе или посредно изведене доказе, а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима члан 394 став 1 тач.2, односно ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право (тач.4).

Према стању у списима уопште није било места примени тих законских одредби. Примени одредбе члана 394. став 1. тачка 4. није било јер је сам другостепени суд сматрао да чињенично стање није добро утврђено у погледу висине дуга. Наведено одредбу могуће је применити само онда када другостепени суд у потпуности прихвата релевантно чињенично стање које је утврдио првостепени. Са друге стране није било места ни примени одредбе члана 394. став 1. тачка 2. истог прописа, будући да је битну чињеницу о висини исплаћеног дела уговорене цене првостепени суд утврдио не само на основу исправа, већ и на основу непосредно изведених доказа (саслушање странака) о чијим исказима је сачињен записник, а оцена исказа је дата у разлозима првостепене пресуде на страни 9 и 10. Стога, како се није радило искључиво о исправама и посредно изведеним доказима, већ о оцени исправа и непосредно изведених доказа, то другостепени суд није могао утврдити другачије чињенично стање без да је у смислу одредбе члана 383. став 3. Закона о парничном поступку отворио расправу пред другостепеним судом. Управо овом одредбом прописано је да ако веће другостепеног суда нађе да је ради правилног утврђења чињеничног стања потребно да се пред другостепеним судом понове изведени докази или докази чије извођење је одбио првостепени суд, може да закаже расправу пред другостепеним судом. Притом потпуно занемарује да је вредност изведених радова мања од вредности уговорених и да износи 5.990 евра те неплаћену разлику досуђује у односу на уговорену вредност.

Закључак да је другостепени суд одлуку засновао на другачије утврђеним чињеницама за чије утврђење није имао процесних овлашћења у смислу цитираних одредби Закона о парничном поступку.

То је разлог за укидање другостепене пресуде у смислу одредбе члана 415. став 1. Закона о парничном поступку.

Осим тога, другостепени суд занемарује одредбу члана 616. став 2. Закона о парничном поступку према коме и после истека рока за обавештење о недостацима, наручилац може, ако је о недостацима благовремено обавестио посленика, приговором

против послениковог захтева за исплату накнаде истаћи своје право на снижење накнаде и на накнаду штете. Стога је неприхватљив навод образложења другостепеног суда да је требало да поднесе противтужбу или приговор пребијања. Наиме, „приговор“ на који упућује одредба члана 616. став 2. Закона о облигационим односима представља приговор материјалноправне природе, а не приговор о постојању тражбине ради пребијања. То није захтев да суд пресудом изврши пребој тражбина, а затим за пребијени износ одбије тужиочев захтев. Приговор у смислу одредбе члана 616. Закона о облигационим односима, по својој природи материјалноправни, суштински упућује да је вредност радова посленика мања услед недостатака, не вреди онолико колико је уговорено јер уговорена цена подразумева уговорени квалитет, те да стога има право да му се накнада снизи. Исту одредбу треба тумачити у контексту члана 621. истог прописа која предвиђа да снижење накнаде врши се у размери између вредности извршеног рада без недостата у време закључења уговора и вредности које би имао у то време извршени рад са недостатком.

Произилази да је побијана одлука донета уз битну повреду из одредбе члана 374. став 1, а у вези члана 394. Закона о парничном поступку учињену пред другостепеним судом, али и уз погрешну примену материјалног права због чега релевантне чињенице другостепени суд не цени, па је стога применом одредбе члана 415. Закона о парничном поступку одучено као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће одлуку о жалби тужиоца донети без учињене битне повреде на коју је указано овом одлуком, па ће правилном применом одредбе члана 616. и 621. Закона о облигационим односима, на које је овај суд указао, одлучити о жалби. Коначном одлуком одлучиће и о трошковима.

**Председник већа-судија,
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић